ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Στον δικό τους ρυθμό

Από τα γραπτα του ιατρου
Τζον Χ. Γουατσον

Δεν έβλεπα πολύ συχνά τον Σέρλοκ Χολμς να επιτίθεται σε αστυνομικό. Ωστόσο, στη συγκεκριμένη περίπτωση οφείλω να ομολογήσω ότι του άξιζε του άτιμου.

Ήταν καλοκαίρι του 1919. Η υπογραφή της Συνθήκης των Βερσαλλιών είχε βάλει τέλος στις σκοτεινές μέρες του πολέμου που είχε μαστίσει την Ευρώπη. Το φάντασμα της τρομερής σύγκρουσης μας στοίχειωνε ακόμα, και θα συνέχιζε να μας στοιχειώνει για πολλές γενιές. Όμως τώρα οι δρόμοι της πρωτεύουσας έσφυζαν και πάλι από ζωή. Οι προετοιμασίες για τους εορτασμούς είχαν ξεκινήσει σε όλη την πόλη και θα κορυφώνονταν με αυτό που ο Τύπος αποκαλούσε ήδη Παρέλαση του Θριάμβου. Λόχοι των Ενόπλων Δυνάμεων της Γαλλίας, του Βελγίου και των Ηνωμένων Πολιτειών θα συνόδευαν τα δικά μας στρατεύματα ενώ θα παρήλαυναν μέχρι τα Ανάκτορα του Μπάκιγχαμ, όπου θα τα υποδεχόταν μετά τιμών ο βασιλιάς. Κατά μήκος της διαδρομής είχε ανεγερθεί μια σειρά από προσωρινά μνημεία, και μπορούσα να φανταστώ τις σημαίες να ανεμίζουν και τα πλήθη να ζητωκραυγάζουν.

Ύστερα από τόση δυστυχία και αβεβαιότητα, οι Βρετανοί είχαν μεγάλη ανάγκη μια φαντασμαγορική τελετή, και σίγουρα δεν θα απογοητεύονταν!

Και το δικό μου ηθικό ήταν εξαιρετικά υψηλό, χάρη στη ζεστασιά του ήλιου και την ψυχική ανάταση που μου προσέφερε η επίσκεψη του καλού μου φίλου, του Σέρλοκ Χολμς.

Όπως έχω αναφέρει σε προηγούμενες διηγήσεις, ο φίλος μου είχε πλέον αποσυρθεί από το Λονδίνο, ανταλλάσσοντας την τύρβη της Μπέικερ Στριτ με τη γαλήνη και την απομόνωση ενός μικρού αγροκτήματος στους λόφους Σάουθ Ντάουνς. Συνήθως, όταν επέστρεφε στο Λονδίνο, ο Χολμς έκλεινε δωμάτιο στο Γκόρινγκ, αλλά αυτή τη φορά επέμεινα να μείνει με εμένα και την κυρία Γουάτσον. Η σύζυγός μου δέχτηκε τα νέα της επικείμενης άφιξής του με τη συνήθη της αβρότητα, ωστόσο, αφότου ο Χολμς έφτασε στο σπίτι μας στο Τσέλσι, φρόντισα να περνάμε εκεί όσο το δυνατόν λιγότερο χρόνο, προσπαθώντας να διαφυλάξω την ψυχική υγεία της.

Έτσι ξεκίνησε μια σειρά από επισκέψεις σε μουσεία και θέατρα· σε παλιούς φίλους και παλιότερα στέκια. Ήταν συναρπαστικό και, ορισμένες φορές, εξαιρετικά εξοργιστικό να βρίσκομαι και πάλι συντροφιά του, κάτι που φυσικά αποτελούσε ανέκαθεν γοητευτικό συσταστικό της φιλίας μας.

Ωστόσο, η γοητεία αυτή είχε σχεδόν εξαντληθεί όταν, στις αρχές Ιουλίου, προς το τέλος της επίσκεψής του, βρήκα ένα σημείωμα καρφιτσωμένο στο πλαίσιο του τζακιού με τον χαρτοκόπτη που είχε το έμβλημα του στρατιωτικού μου συντάγματος. Αφού το ξεκαρφίτσωσα ενοχλημένος, άνοιξα το χαρτί και διάβασα:

Γουάτσον,

Συνάντησέ με στο Μάλαρντ Κλαμπ, Ντακ Λέιν, στις 8:30 μ.μ. ακριβώς.

Σ.Χ.

«Δεν φαντάζομαι να πας;» ρώτησε η σύζυγός μου πάνω που πρόλαβα να μετακινήσω εγκαίρως την κορνίζα με τη φωτογραφία της πολυαγαπημένης εκλιπούσας μητέρας της για να καλύψω την πράξη απρόκλητου βανδαλισμού. «Έξω γίνεται χαμός».

Κοίταξα μελαγχολικά από το παράθυρο. Ο καιρός είχε επιδεινωθεί πολύ από χθες και ο καταγάλανος ουρανός είχε δώσει τη θέση του σε μολυβένια σύννεφα και καταρρακτώδη βροχή.

Φόρεσα το παλτό μου και προσπάθησα να την καθησυχάσω. «Πρέπει να είναι σημαντικό, καλή μου. Δεν έχω δει τον Χολμς όλη μέρα. Έφυγε αχάραγα».

«Και ήταν πράγματι υπέροχα», την άκουσα να μουρμουρίζει όταν βγήκα βιαστικά στη βροχή.

Η διαδρομή μέχρι την πόλη ήταν σύντομη, οι δρόμοι άδειοι λόγω της κακοκαιρίας. Στάθμευσα το Swift μου στην Μπρόντγουϊκ Στριτ και, συλλογιζόμενος ότι θα έπρεπε να είχα ακούσει τη σύζυγό μου, σήκωσα τον γιακά μου και ξεκίνησα να περπατάω απρόθυμα προς το σημείο της συνάντησής μας.

Η Ντακ Λέιν ήταν και αυτή άδεια, παρότι ακουγόταν μουσική από μια ανοιχτή πόρτα στο τέρμα της. Πέρασα μπροστά από αποθήκες κλεισμένες με σανίδες και μαγαζιά. Οι τρομπέτες και τα τύμπανα δυνάμωναν σε κάθε βήμα μου και, όταν διέσχισα το κατώφλι του Μάλαρντ Κλαμπ, μετά βίας άκουγα την ίδια μου τη φωνή καθώς ευχαριστούσα τον θυρωρό που πήρε ευγενικά το καπέλο και το παλτό μου.

Παρά το αίσθημα φόβου που με είχε κυριεύσει, εισήλθα στα άδυτα του νυχτερινού κλαμπ. Όταν πέρασα την πόρτα, βρέθηκα σε έναν χώρο που προφανώς ήταν κάποτε εστιατόριο. Εξεπλάγην ευχάριστα με το περιβάλλον, όσο και αν η μπάντα προσπαθούσε να μου αλλάξει γνώμη με τη μουσική της. Το εσωτερικό ήταν καλόγουστα διακοσμημένο, με το μπαρ να βρίσκεται στα αριστερά και τη σκηνή για τους μουσικούς ευθεία μπροστά. Στρογγυλά τραπέζια κυριαρχούσαν σε όλο τον χώρο, εκτός από ένα σημείο κοντά στην μπάντα το οποίο είχε μείνει ελεύθερο για όσους χόρευαν. Η ατμόσφαιρα είχε πολύ καπνό, αλλά όχι περισσότερο από όσο στα σεβαστά κλαμπ της Σεντ Τζέιμς. Και όφειλα να ομολογήσω ότι οι θαμώνες φαίνονταν να διασκεδάζουν περισσότερο από τους ξινούς αριστοκράτες που σύχναζαν στο Κάρλτον ή στο Μπουντλς.

Πράγματι, παρότι η μουσική δεν ήταν του γούστου μου, η πηγαία χαρά που είχαν όλοι στην πίστα ήταν μεταδοτική και, δίχως να το καταλάβω, άρχισα να χτυπάω ρυθμικά το μπαστούνι μου στο πάτωμα καθώς αναζητούσα τον Χολμς στην αίθουσα.

Σύντομα η χαρά που αισθανόμουν μετατράπηκε σε ενόχληση αφού συνειδητοποίησα ότι ο Χολμς δεν ήταν σε κανένα από τα τραπέζια. Ήταν ο παλιότερος και πιο έμπιστος φίλος μου, αλλά πραγματικά ώρες ώρες δοκίμαζε και την υπομονή αγίου. Κοίταξα το ρολόι μου και είδα ότι είχε πάει εννέα παρά τέταρτο, μόλις σαράντα πέντε λεπτά πριν από το κλείσιμο. Οκτώ και μισή ακριβώς, στα σίγουρα! Έκλεισα απότομα το καπάκι του ρολογιού μου και σκέφτηκα να φύγω αμέσως για το σπίτι. Ήταν ωραία που είδα τον Χολμς τις τελευταίες εβδομάδες, αλλά δεν θα του επέτρεπα να επιστρέψει στις παλιές του συνήθειες και να θεωρήσει ότι θα έτρεχα πίσω του σαν πιστός σκύλος όποτε με καλούσε.

Κατευθύνθηκα αποφασιστικά προς την είσοδο.

«Δρ Γουάτσον;»

Γύρισα και είδα έναν άντρα που καθόταν σε ένα κοντινό τραπέζι. Ήταν εντελώς φαλακρός, εκτός από μια λωρίδα κοντοκομμένα γκρίζα μαλλιά πάνω από τα πεταχτά αυτιά του, ενώ από τις ρυτίδες στο ταλαιπωρημένο του πρόσωπο φαινόταν να είναι δέκα χρόνια μεγαλύτερός μου, γύρω στα εβδομήντα πέντε. Μου έκανε νόημα να πλησιάσω· τα μεγάλα καστανά μάτια του γυάλιζαν στο φως των ηλεκτρικών λαμπτήρων.

«Παρότι εσείς φαίνεται να με γνωρίζετε, εγώ δεν είχα τη χαρά», είπα όταν σηκώθηκε και η καρέκλα του έτριξε στα ασπρόμαυρα πλακάκια. Ο άγνωστος πρότεινε το χέρι.

«Άλμπερτ Νόργουντ, στις υπηρεσίες σας», είπε. Του έσφιξα το χέρι. Ήταν ζεστό και δυνατό. «Έχουμε έναν κοινό φίλο».

«Εννοείτε τον φίλο μας που δεν θα ήξερε τι θα πει συνέπεια ακόμα και αν του έπεφτε το Μπιγκ Μπεν στο κεφάλι;»

«Αυτόν ακριβώς», είπε μια άλλη, πιο γνώριμη, φωνή στα αριστερά μου. Γύρισα και είδα δύο ευφυή, λαμπερά, γκρίζα μάτια να με κοιτάζουν. Τα πυκνά φρύδια είχαν ασημίσει πια, το ίδιο και τα κοντά, άλλοτε κατάμαυρα, μαλλιά στο μακρόστενο κεφάλι, αλλά το πιγούνι διατηρούσε τη θεληματικότητά του και στα λεπτά του χείλη τρεμόπαιζε ένα χαμόγελο σαν να το διασκέδαζε όλο αυτό.

«Κύριε Χολμς», αναφώνησε ο Νόργουντ, προτού προλάβω να βρω μια κατάλληλα επικριτική απάντηση, «σας ευχαριστώ που ήρθατε. Σας είμαι υπόχρεος».

«Όχι», απάντησε ο Χολμς κάνοντας νόημα στον Νόργουντ να καθίσει. «Εγώ έχω χρέος απέναντί σας, όπως πολύ καλά γνωρίζετε».

Ο Χολμς τράβηξε μια καρέκλα από το τραπέζι και με άφησε να στέκομαι εκεί αμήχανα. Περίμενα λίγο και έπειτα κάθισα και εγώ αναστενάζοντας αγανακτισμένα.

«Περί τίνος πρόκειται, Χολμς; Γιατί με κάλεσες εδώ;»

«Δηλαδή βρήκες το σημείωμά μου;»

«Προφανώς».

«Ήλπιζα να μιλήσουμε διά ζώσης, αλλά όταν επέστρεψα σπίτι σε βρήκα να απολαμβάνεις τον μεσημεριανό ύπνο σου».

Ο επικριτικός τόνος που έδωσε στις τρεις τελευταίες λέξεις φανέρωνε μια αποστροφή η οποία έκανε πιο έντονη την ενόχλησή μου.

«Επιτρέπεται να ξεκουράζεται κάποιος στο ίδιο του το σπίτι».

«Φυσικά», είπε ο Χολμς και στράφηκε και πάλι στον Νόργουντ. «Μια χαρά φαίνεσαι, Νόργουντ. Πώς είναι ο κήπος σου;»

Ο Νόργουντ φάνηκε να σαστίζει. «Είναι το καμάρι μου, κύριε Χολμς, αλλά πώς…»

Δεν είχα ούτε χρόνο ούτε διάθεση για τα παιχνίδια του Χολμς. «Έχετε χώμα στα νύχια σας, κύριε Νόργουντ», διέκοψα, «και το μαύρισμά σας δείχνει ότι περάσατε πρόσφατα χρόνο εκτεθειμένος στον ήλιο».

Ο Χολμς με κοίταξε με ιδιαίτερη τέρψη. «Πολύ καλά, Γουάτσον. Χαίρομαι που κάποιες από τις μεθόδους μου σου έμειναν… επιτέλους. Αλλά πες μου, πώς σου φαίνεται το Μάλαρντ Κλαμπ;»

«Η μουσική είναι απογοητευτική», παραδέχτηκα, «αλλά συγκριτικά είναι αρκετά ευχάριστο».

Τα μάτια του Χολμς στένεψαν. «Συγκριτικά με τι;»

«Με ό,τι διαβάζει κανείς στις εφημερίδες».

«Φυσικά», είπε ο Χολμς, «"ο εκφαυλισμός της άλλοτε σπουδαίας μας πόλης". Αν πιστέψει κανείς τον κίτρινο Τύπο, μέρη σαν αυτό είναι τα σύγχρονα Σόδομα και Γόμορα».

«Όχι μόνο τον κίτρινο Τύπο», επισήμανα. «Και οι σοβαρές εφημερίδες…»

«…επιμένουν ότι τα αμαρτωλά αυτά στέκια κάνουν τα καταγώγια του οπίου στο Λάιμχαουζ να μοιάζουν με αριστοκρατικά τεϊοποτεία. Αλλά τώρα τα είδες με τα μάτια σου. Λοιπόν, σε σόκαρε τόσο η ασωτία και η ακολασία;»

Κοίταξα για άλλη μια φορά την πίστα. «Το μόνο που βλέπω είναι νεολαία να διασκεδάζει».

«Θέαμα που οι περισσότεροι πιστεύαμε ότι δεν θα ξαναδούμε ποτέ», πρόσθεσε ο Νόργουντ.

Ο Χολμς έσπευσε να συμφωνήσει. «Προσωπικά συγχαίρω το πνεύμα τους και βρίσκω την επιλογή της μουσικής εξαιρετικά ενδιαφέρουσα. "Τζαζ" νομίζω λέγεται, σωστά;»

Ο Νόργουντ κούνησε το κεφάλι.

«Η μουσική της επιβίωσης», συνέχισε ο Χολμς. «Μια νέα πνοή που φύσηξε από την άλλη πλευρά του Ατλαντικού, αδιαμφισβήτητα μοντέρνα και όμως κατά κάποιον τρόπο πρωτόγονη. Δεν είναι απορίας άξιο που έχει φέρει τα πάνω-κάτω».

«Πολύ ενδιαφέροντα όλα αυτά, Χολμς», διέκοψα και πάλι, «αλλά δεν πιστεύω ότι μου ζήτησες να έρθω ως εδώ για να συζητήσουμε τις τάσεις της μουσικής».

«Ευφυέστατος όπως πάντα, Γουάτσον», απάντησε εκείνος. «Ας μπούμε στο θέμα, λοιπόν. Αργά χθες το βράδυ, έλαβα ένα τηλεγράφημα από τον Άλμπερτ αποδώ».

Συνοφρυώθηκα. «Δεν θυμάμαι να ήρθε τηλεγράφημα».

«Ήταν αφού εσύ και η φοβερή και τρομερή κυρία Γουάτσον είχατε ξαπλώσει». Ο Χολμς στράφηκε και πάλι στον

Νόργουντ, κοιτάζοντάς τον με φανερή συμπάθεια. «Τον Άλμπερτ τον γνωρίζω πολλά χρόνια, περισσότερα από ό,τι γνωριζόμαστε εμείς, γιατρέ».

«Αλήθεια;» ρώτησα κάπως αντιδραστικά. «Δεν θυμάμαι να έχεις αναφέρει το όνομα του κυρίου Νόργουντ».

«Σας παρακαλώ, δρ Γουάτσον, να με λέτε Άλμπερτ», επέμεινε εκείνος. «Γνώρισα τον κύριο Χολμς όταν πρωτοξεκινούσε στη Μόνταγκιου Στριτ».

«Ο Άλμπερτ Νόργουντ ήταν ήδη θρύλος, Γουάτσον. Μετρ στην τέχνη του».

«Η οποία τυχαίνει να είναι...;»

«Το θεατρικό μακιγιάζ», απάντησε ο Νόργουντ. «Εργάστηκα όλη μου τη ζωή στην Ντρούρι Λέιν, ήταν σαν το σπίτι μου».

Τότε τα συνειδητοποίησα όλα. «Μα φυσικά! Οι μεταμφιέσεις σου, Χολμς».

Καθ' όλη την καριέρα του, ο Χολμς είχε χρησιμοποιήσει εκπληκτικές μεταμφιέσεις για να περάσει απαρατήρητος κάτω από τη μύτη καλών και κακών. Όλες οι μεταμφιέσεις του, από κληρικός μέχρι και στο ασθενές φύλο, ήταν άψογες, βοηθούμενες βέβαια και από το φυσικό θεατρικό χάρισμά του.

«Γνωριστήκαμε όταν έκανα έρευνα για το φάντασμα της Ντρούρι Λέιν».

«Φάντασμα;» αναφώνησα. «Εσύ;»

Ο Χολμς γέλασε πνιχτά. «Θα μπορούσε να πει κανείς ότι τσάκωσα το πνεύμα με το φασματώδες του χέρι στο ταμείο».

«Ο διευθυντής του θεάτρου», διέκοψε ο Άλμπερτ. «Ο Έντμουντ Τάλμποτ. Κατάλαβα ότι ήταν απατεώνας από την πρώτη στιγμή που τον αντίκρισα».

«Η τέχνη του Άλμπερτ με γοήτευσε», εξήγησε ο Χολμς,

«αφού κατάλαβα αμέσως ότι ήταν χρήσιμη στο επάγγελμα που είχα επιλέξει. Εκείνος, από την πλευρά του, ήταν αρκετά γενναιόδωρος για να μου μάθει όλα όσα ήξερε».

«Πρέπει να βλέπατε τις πρώτες του απόπειρες», γέλασε ο Νόργουντ. «Σαν να έβαζε το μακιγιάζ με το μυστρί».

Ακόμα και ο Χολμς είχε την ταπεινοφροσύνη να γελάσει με τις νεανικές του αποτυχίες. «Ο Άλμπερτ μού εξήγησε ότι το θεατρικό μακιγιάζ είναι πάντοτε βαρύ…»

«Λόγω της απόστασης από το κοινό, του φωτισμού και τα λοιπά», διέκοψα, έχοντας ακούσει άπειρες φορές τη διάλεξη του Χολμς. Δυστυχώς ο Νόργουντ δεν αντιλήφθηκε τον εκνευρισμό μου.

«Βλέπετε, γιατρέ μου, για να ξεγελάσεις κάποιον από πιο κοντά, πρέπει να είσαι ελαφροχέρης. Το καλό μακιγιάζ είναι σαν αόρατο».

«Ναι, ναι», είπα πιο απότομα από ό,τι θα έπρεπε, «αλλά αυτό που δεν καταλαβαίνω είναι γιατί συζητάμε τις αρετές του καλού μακιγιάζ σε αυτό το μέρος».

Το κορμί του Νόργουντ σκλήρυνε, το σαγόνι του έσφιξε. Ήξερα ότι είχα υπερβεί τα όρια με το ύφος που είχα μιλήσει για το κλαμπ, αλλά δεν είχα συνειδητοποιήσει πόσο, ώσπου ο Χολμς εξήγησε.

«Βρισκόμαστε εδώ, αγαπητέ μου Γουάτσον, γιατί ο ανιψιός του Άλμπερτ είναι *ιδιοκτήτης* αυτού του απαίσιου μέρους και φαίνεται να έχει μπλέξει σοβαρά».

Ευχαριστίες

Πρώτα από όλα, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον καλό μου φίλο κύριο Τζορτζ Μαν που με σύστησε στη βασίλισσα της Σερλοκιάνας* του οίκου Titan Books και εξαιρετική επιμελήτρια εκδόσεων, τη Μιράντα Τζούες. Η Μιράντα, με τη σειρά της, ήταν απλώς υπέροχη. Ευχαριστώ για τη στήριξη, τις σημειώσεις, το τσάι και, πάνω από όλα, για τα αστεία σου.

Στον πιο κλειστό κύκλο μου τώρα, ένα μεγάλο, μεγάλο ευχαριστώ στην αγαπημένη μου σύζυγο Κλερ, που διάβασε το βιβλίο κεφάλαιο κεφάλαιο και με έπεισε ότι έβγαζε νόημα όταν εγώ πίστευα το αντίθετο. Α, και για τον καφέ. Σίγουρα για τον καφέ.

Υπάρχουν τόσοι τους οποίους πρέπει να ευχαριστήσω: τους συγγραφείς των διάφορων πραγματειών με θέμα τις ιστορίες του Χολμς, που τις είχα συνεχώς δίπλα μου (ιδιαίτερα το εκπληκτικό *New Annotated Sherlock Holmes* της Λέσλι Σ. Κλίνγκερ), την Έμιλι Κάρτραϊτ του Μουσείου Μέσων Μαζικής Μεταφοράς του Λονδίνου για την πολύτιμη βοήθειά της σχετικά με τον υπόγειο σιδηρόδρομο του Λονδίνου το 1919,

* Απόδοση του «Sherlockery». (Σ.τ.Ε.)

και τον δόκτορα Μάθιου Σουίτ, ο οποίος μου υπέδειξε το βιβλίο *Dope Girls* του Μάρεκ Κον.

Τέλος, σας ευχαριστώ, Σερ Άρθουρ Κόναν Ντόιλ και Μέρι Σέλεϊ, που δημιουργήσατε δύο από τις μεγαλύτερες μανίες της ζωής μου. Ήταν τιμή μου που ενέταξα τους ήρωές σας σε αυτό το βιβλίο.

Για τον συγγραφέα

Ο Κέιβαν Σκοτ είναι συγγραφέας περισσότερων από ενενήντα έντυπων και ηχητικών βιβλίων, στα οποία συγκαταλέγεται και το μπεστ σέλερ των *Sunday Times*, το *Who-ology: The Official Doctor Who Miscellany*, που έγραψε σε συνεργασία με τον Μαρκ Ράιτ. Έχει συμμετάσχει σε πολλές διάσημες σειρές διηγημάτων όπως οι: Doctor Who, Star Wars, Vikings, The Sarah Jane Adventures, Warhammer 40,000, Pathfinder, Blake's 7, Judge Dredd και Highlander. Μάθετε περισσότερα στην ιστοσελίδα www.cavanscott.com ή ακολουθήστε τον στο Twitter @cavanscott.